

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΜΑΪΟΥ 2021

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

1. Στις παρακάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής να επιλέξετε τη σωστή πρόταση.

A1. Το μέτρο της έντασης του πεδίου βαρύτητας σε ένα σημείο που απέχει απόσταση $d = 2 \cdot R_{\Gamma}$ από την επιφάνεια της Γης είναι :

α) $G \frac{M_{\Gamma}}{4R_{\Gamma}^2}$ β) $G \frac{M_{\Gamma}}{9R_{\Gamma}^2}$ γ) $G \frac{M_{\Gamma}}{3R_{\Gamma}^2}$ δ) $G \frac{M_{\Gamma}}{2R_{\Gamma}^2}$

A2. Σε μια ισόθερμη μεταβολή αερίου:

- α) η πίεση και η απόλυτη θερμοκρασία είναι μεγέθη ανάλογα.
- β) η πίεση και ο όγκος του αερίου είναι μεγέθη ανάλογα
- γ) η πίεση και ο όγκος του αερίου είναι μεγέθη αντιστρόφως ανάλογα
- δ) η πίεση και η απόλυτη θερμοκρασία είναι μεγέθη αντιστρόφως ανάλογα.

A3. Όταν ένα φορτισμένο σωματίδιο εισέρχεται με ταχύτητα, κάθετα ως προς τις δυναμικές γραμμές, σε ομογενές ηλεκτρικό πεδίο τότε:

- α) η ταχύτητα του κατά μέτρο παραμένει σταθερή.
- β) αποκτά σταθερή επιτάχυνση.
- γ) διαγραφεί τμήμα κυκλικής τροχιάς.
- δ) κινείται ευθύγραμμα ομαλά επιταχυνόμενα στη διεύθυνσή της ταχύτητας εισόδου.

A4. Σε μια πλαγιά ελαστική κρούση μεταξύ δυο σωμάτων που έχουν συνολική κινητική ενέργεια 1000J, αν η μεταβολή της κινητικής ενέργειας του πρώτου σώματος εξ αιτίας της κρούσης είναι -60J τότε η μεταβολή της κινητικής ενέργειας του δεύτερου σώματος είναι:

α) -1000J   β) -60J   γ) 60J   δ) 1000J

Μοναδες 5x4=20

II. Ποιές απο τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες είναι λανθασμένες;

1. Η ηλεκτρική δυναμική ενέργεια ενός συστήματος δυο φορτισμένων σωματιδίων είναι πάντα θετική.
2. Όταν ένα σώμα κινείται υπό την επίδραση του βάρους του και τριβής ολίσθησης τότε διατηρείται η μηχανική του ενέργεια.
3. Σε μια πλαστική κρούση διατηρείται η ενέργεια του συστήματος των σωμάτων που συγκρούονται.
4. Μια μαύρη τρυπά έχει έναν οριζοντα γεγονότων ο οποίος προσδιορίζει το αδύνατο της διαφυγής μιας οντότητας από αυτή.
5. Η ταχύτητα διαφυγής του πλανήτη Άρη είναι διαφορετική από την ταχύτητα διαφυγής στη Γη.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

B1. Ιδανικό αέριο βρίσκεται σε κατάσταση θερμοδυναμικής ισορροπίας , σε πίεση p , όγκο V και απόλυτη θερμοκρασία T . Αν διπλασιάσουμε ταυτόχρονα την πίεση και τον όγκο του αέριου τότε η απόλυτη θερμοκρασία θα αποκτήσει τιμή:

- α) $\frac{T}{4}$ β) $4T$ γ) $2T$

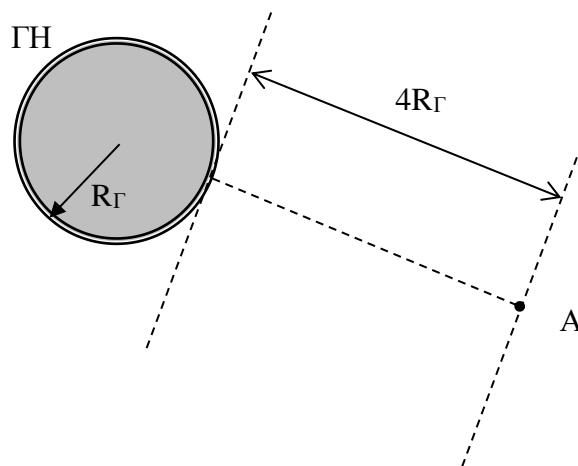
Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να την δικαιολογήσετε.

Μονάδες 8

B2. Το σημείο A είναι ένα σημείο του βαρυτικού πεδίου της Γης που απέχει απόσταση $4R_T$ από την επιφάνειά της. Αν g_0 είναι το μέτρο της έντασης του βαρυτικού πεδίου της Γης στην επιφάνειά της και R_T η ακτίνα της Γης, τότε το δυναμικό του πεδίου της Γης στο σημείο A είναι:

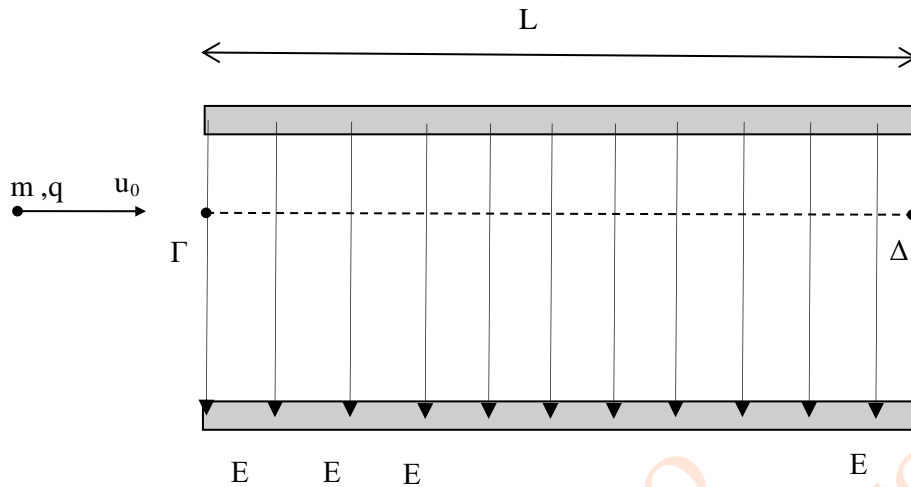
- α) $-\frac{1}{5} g_0 \cdot R_T$
β) $-\frac{1}{4} g_0 \cdot R_T$
γ) $4g_0 \cdot R_T$

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να την δικαιολογήσετε.

Μονάδες 8

B3. Σωματίδιο μάζας m και φορτίου $q(+)$ εισέρχεται με ταχύτητα μέτρου u_0 κάθετα στις δυναμικές γραμμές ομογενούς ηλεκτρικού πεδίου οι δυναμικές γραμμές του οποίου έχουν τη φορά του σχήματος.

- A.** Να μεταφέρετε το σχήμα στο τετράδιο σας και να σχεδιάσετε τη πορεία του σωματιδίου μέχρι να εξέλθει από το πεδίο. Δικαιολογήστε σύντομα την πορεία του.
B. Το ηλεκτρικό πεδίο έχει εύρος $\Gamma\Delta = L$ και όταν το σωματίδιο εξέρχεται από το πεδίο έχει υποστεί κατακόρυφη απόκλιση y_1 .

Ονομάζουμε K το μέσο του ευθύγραμμου τμήματος $\Gamma\Delta$. Όταν το σωματίδιο έχει διανύσει μέσα στο πεδίο οριζόντια απόσταση ΓK η κατακόρυφη απόκλιση που έχει υποστεί είναι

α) $y = \frac{y_1}{2}$ β) $y = \frac{y_1}{4}$ γ) $y = \frac{\sqrt{2}y_1}{2}$

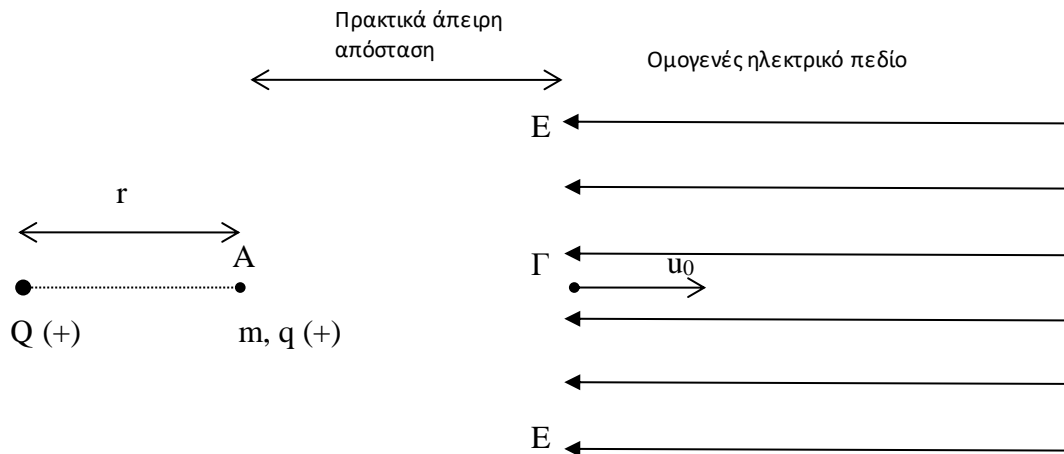
Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να την δικαιολογήσετε.

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ Γ

Σωματίδιο αμελητέων διαστάσεων μάζας $m = 10^{-20} \text{ kg}$ και φορτίου $q = 10^{-18} \text{ C}$ συγκρατείται ακίνητο σε απόσταση $r = 9m$ από ακλόνητο σημειακό φορτίο $Q = 8 \cdot 10^{-3} \text{ C}$. Κάποια στιγμή αφήνουμε το σωματίδιο να κινηθεί υπό την επίδραση της ηλεκτρικής δύναμης που δέχεται από το Q και αυτό με αμελητέα την επίδραση του βάρους του διανύει μεγάλη απόσταση και φτάνει στο σημείο Γ με ταχύτητα μέτρου u_0 . Στο σημείο Γ και την επιλεγμένη χρονική στιγμή $t=0$ το σωματίδιο συναντά εκτεταμένο οριζόντιο ομογενές ηλεκτρικό πεδίο έντασης μέτρου $E = 4000 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ με τη φορά που φαίνεται στο σχήμα.

Δίνεται: $k_c = 9 \cdot 10^9 \frac{\text{M} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2}$.

Να υπολογίσετε:

Γ1. Την ηλεκτρική δυναμική ενέργεια του συστήματος των δυο φορτισμένων σημειακών σωματιδίων πριν αφήσουμε το σωματίδιο ελεύθερο να κινηθεί.

Μονάδες 6

Γ2. Το μέτρο της ταχύτητας u_0 .

Μονάδες 6

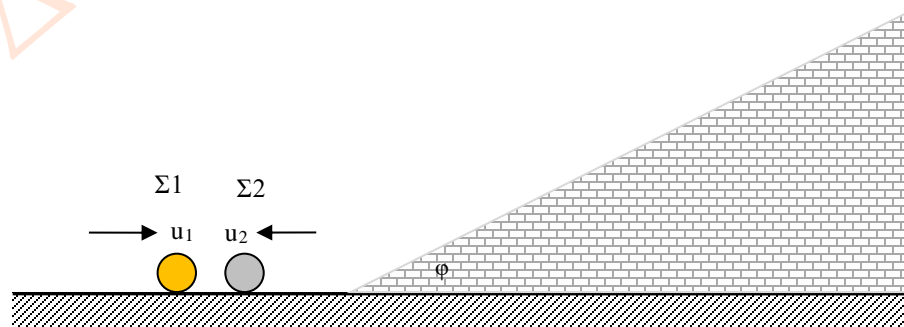
Γ3. Τη χρονική στιγμή t_1 που το σωματίδιο μηδενίζει στιγμιαία την ταχύτητα του κατά την κίνηση του στο ομογενές πεδίο.

Μονάδες 6

Γ4. Την απόσταση που διανύει το σωματίδιο εντός του ομογενούς πεδίου μέχρι να σταματήσει στιγμιαία.

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Δ

Σώμα Σ1 μάζας $m_1 = 2kg$ κινείται ευθύγραμμα σε λείο οριζόντιο επίπεδο με ταχύτητα μέτρου $u_1 = 20 \frac{m}{s}$ και με φορά προς τα δεξιά οπότε συναντά στην ίδια διεύθυνση κίνησης ένα άλλο σώμα Σ2 μάζας $m_2 = 1kg$ το οποίο κινείται αντίθετα με ταχύτητα μέτρου $u_2 = 10 \frac{m}{s}$. Η κρούση των δυο σωμάτων είναι κεντρική, έχει χρονική διάρκεια $\Delta t = 0,03s$ και το αποτέλεσμα της είναι ότι το σώμα Σ1 χωρίς να αλλάξει φορά κίνησης αποκτά ταχύτητα μέτρου $u_1' = 5 \frac{m}{s}$.

Τα σώματα έχουν μικρές διαστάσεις και η επιτάχυνση της βαρύτητας είναι $g = 10m/s^2$.
Να υπολογίσετε:

Δ1. Την ταχύτητα του σώματος Σ2 αμέσως μετά την κρούση κατά μέτρο και φορά.

Μονάδες 6

Δ2. Τη μέση δύναμή που δέχεται το σώμα Σ2 κατά την κρούση.

Μονάδες 6

Δ3. Το ποσοστό της αρχικής κινητικής ενέργειας του Σ1 που παρέμεινε σε αυτό μετά την κρούση.

Μονάδες 6

Το σώμα Σ2 μετά την κρούση συναντά κεκλιμένο επίπεδο γωνίας κλίσης ϕ με $\eta\mu\phi = 0,6$ και $\sigma\upsilon\nu\phi = 0,8$. Ο συντελεστής τριβής ολίσθησης μεταξύ του σώματος Σ2 και του κεκλιμένου επιπέδου είναι $\mu = 0,25$.

Δ4. Να υπολογίσετε το διάστημα που διανύει το σώμα Σ2 πάνω στο κεκλιμένο επίπεδο μέχρι να σταματήσει στιγμιαία.

Μονάδες 7